

Budget 2024

Plan 2025 och 2026

**LYSEKILS
KOMMUN**

Innehåll

1. Sammanfattning

1. Sammanfattning	3
-------------------	---

2. Inledning

2.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
---	---

2.2 Vision Lysekil 2030	5
-------------------------	---

3. Grunduppdrag

3. Grunduppdrag	5
-----------------	---

3.1 Värdegrund - öppet, enkelt, värdigt	5
---	---

3.2 Modell för ledning och styrning	6
-------------------------------------	---

3.3 Styrande dokument av särskild betydelse	7
---	---

3.4 Organisations- och ledningsstruktur	8
---	---

3.5 Medarbetarstruktur	10
------------------------	----

3.6 Hållbar verksamhet	10
------------------------	----

4. Omvärld och nuläge

4.1 SKR:s omvärldsanalys	11
--------------------------	----

4.2 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland	11
--	----

4.3 Fyrbodals kommunalförbunds strategiska utvecklingsområden	12
---	----

4.4 Medarbetare	12
-----------------	----

4.5 Befolkningsutveckling	13
---------------------------	----

4.6 Styrkor, svagheter, möjligheter, hot (SWOT)	15
---	----

5. Ekonomiska förutsättningar

5. Ekonomiska förutsättningar	16
-------------------------------	----

6. Kvalitet i grunduppdraget

6. Kvalitet i grunduppdraget	19
------------------------------	----

6.1 Perspektiv: målgrupp	20
--------------------------	----

6.2 Perspektiv: verksamhet	21
----------------------------	----

6.3 Perspektiv: medarbetare	21
-----------------------------	----

6.4 Perspektiv: ekonomi	22
-------------------------	----

7. Prioriterad utveckling

7. Prioriterad utveckling	23
---------------------------	----

8. Uppdrag

8. Uppdrag	24
------------	----

9. Budget

9.1 Resultaträkning	24
---------------------	----

9.2 Balansräkning och kassaflöde	26
----------------------------------	----

9.3 Prioriteringar för budget 2024	27
------------------------------------	----

9.4 Driftbudget	28
-----------------	----

9.4.1 Specifikation budgetregleringspost	28
--	----

9.5 Borgensavgift och borgensåtagande	29
---------------------------------------	----

9.6 Investeringsbudget	30
------------------------	----

9.6.1 Lokalförsörjningsplan	30
-----------------------------	----

9.6.2 Exploateringsverksamhet	31
-------------------------------	----

10. God ekonomisk hushållning och finansiella mål

10. God ekonomisk hushållning och finansiella mål	32
---	----

11. Förväntad utveckling på lång sikt

11. Förväntad utveckling på lång sikt	34
---------------------------------------	----

Bilagor

Bilaga 1: Lysekils kommuns lokalförsörjningsplan 2023-2027

Bilaga 2: Tabellöversikt över Lysekils kommuns lokalbehov 2023-2027 (1)

Bilaga 3: Investeringar

1 Sammanfattning

Nulägesanalysen i ett större perspektiv visar på en kommun som har framgångar och styrkor inom flera områden, men även viktiga svagheter och hot som behöver hanteras. För att möta utmaningarna och fortsätta utvecklas behöver kommunen fokusera på medborgardialog, ökad effektivitet genom digitalisering, förbättrad projektledning och innovationsförmåga, samt fortsatt ekonomisk stabilitet. Att adressera de sociala problemen, klimatförändringarna och demografiska förändringarna är också avgörande för att skapa en hållbar och inkluderande framtid för kommunen.

Kommunens ekonomiska förutsättningar har varit gynnsamma tack vare ökade skatteintäkter och markförsäljningar. Det finns dock behov av att noga övervaka investeringsutrymmet och ta hänsyn till de ekonomiska riktlinjerna för att säkerställa stabilitet och framtidssäkra investeringar. Skattekraften har ökat i en långsammare takt än genomsnittet för riket och regionen, vilket kan vara en utmaning för den ekonomiska balansen på lång sikt. Inkomstutjämnning och kostnadsutjämnning bidrar till att jämna ut skillnader och säkerställa likvärdiga förutsättningar för kommunens verksamhet.

För att upprätthålla god kvalitet i grunduppdraget och nå visionen betonas fyra perspektiv: målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Viktiga faktorer inkluderar delaktighet och inflytande för medborgarna, verksamhet av god kvalitet, attraktiv arbetsgivare och balanserad ekonomi. Genom dialog, samarbete och långsiktig planering strävar kommunen efter att skapa värde, hållbarhet och engagemang.

För att ytterligare stärka förutsättningarna att nå visionen krävs kraftsamling över organisationsgränser och fokus på fyra prioriterade utvecklingsmål som kan sammanfattas i:

Barn och unga har framtidstro: Genom meningsfulla fritidsaktiviteter, ungdomars delaktighet och insatser för psykisk hälsa skapas framtidstro hos barn och unga.

Livskvalitet och tillgång till upplevelser året runt: Genom samarbete, marknadsföring av unika drag, gott värdskap och skapande av helårsboende möjligheter främjas livskvalitet och tillgång till året-runt-upplevelser.

Hållbar maritim utveckling skapar tillväxt: Genom teknikförnyelse, snabbt agerande och samarbeten främjas hållbar maritim utveckling och bevarande av havsekosystem.

Gott företagsklimat: Genom god infrastruktur, företagarservice, stimulerande mötesplatser och företagare som ambassadörer skapas ett gott företagsklimat.

Utgångspunkten för budget 2024 är budgeten för 2023, som förutsätter att budgeten är i balans vid slutet av 2023. Lönerna har höjts med 4,0 procent och externa kostnader med 3,7 procent. Det har gjorts extra avsättningar med anledning av konjunkturläget. Budgeten för avskrivningar samt de finansiella kostnaderna har ökat på grund av att långa hyresavtal redovisas som finansiell leasing. Pensionskostnaderna förväntas vara 28,8 mnkr högre än i budgeten för 2023. Resultatmålet på 2 procent kommer inte att uppnås på grund av lägre skatteintäkter och höga pensionskostnader. Med bakgrund av det förändringsarbete som har gjorts i nämnderna finns utrymme för att effektivisera och därmed reglera ramarna, för att stärka kommunens resultat 2024 och framåt. Totalt har nämndernas ramar minskats med 16,7 mnkr 2024. Ytterligare åtgärder motsvarande 41,9 mnkr skulle krävas för att nå resultatmålet om 2 procent. Då budgeterat resultat är negativt tas resultatutjämningsreserven (RUR) om 20,0 mnkr i anspråk under 2024.

Notera att denna sammanfattning är skapad med hjälp av digitalt AI-stöd.

2 Inledning

2.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Jan-Olof Johansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Lysekils kommuns ekonomi har utvecklats starkt under de senaste åren. Vi har kunnat öka de ekonomiska ramarna till verksamheterna för att möta demografiska förändringar och genomföra satsningar på ökad trygghet, samtidigt som vi rustat upp kommunens fastigheter och förbättrat utemiljön.

Ökade skatteintäkter och statliga stöd

Detta har varit möjligt genom ökade skatteintäkter och statligt finansierade stöd till kommunerna. Med vad vi känner till idag och med prognoser baserade på Sveriges kommuners och regioners ekonomiska bedömningar blir resultatet för Lysekils kommun inte mycket annorlunda än andra kommuners. Vår utgångspunkt för att möta förutsättningarna är att anpassningar ska ske genom minskade kostnader och inte genom ökad skatt.

Ökade kostnader väntar

Organisationen Sveriges Kommuner och Regioners bedömning av kommunsektorns ekonomi de kommande åren pekar på att vi har ekonomiskt kärvare tider framför oss. Den nuvarande inflations- och räntesituationen, ökade elkostnader och höjda priser

gör att prognostiserade skatteintäkter och statsbidrag inte räcker till för att finansiera de ökade kostnaderna. Demografiska förändringar medför att antalet äldre invånare ökar vilket medför en ökad efterfrågan på omsorgstjänster. Samtidigt minskar antalet invånare i arbetsför ålder. Kompetensförsörjning har blivit en av kommunernas mest strategiska frågor. Utmaningen ökar att både attrahera ny personal och behålla befintliga medarbetare.

Prioriterade insatser för fortsatt god utveckling

För att skapa utrymme att genomföra satsningar där vi fortsätter utveckla Lysekils kommun behöver nettokostnaderna minska genom prioriteringar och effektiviseringar. De insatser som vi väljer att prioritera är förebyggande arbete för barn och unga, åtgärder för att fler ska lyckas med genomförda studier i skolan samt att skapa möjligheter för nya och befintliga företag att utvecklas i kommunen. Med detta vill vi skapa möjligheter för en fortsatt utveckling av Lysekils kommun, trots en osäker omvärld.

2.2 Vision Lysekil 2030

Lysekil är en hållbar och attraktiv kommun året runt som kännetecknas av kreativitet och framtidstro. Lysekil är en självklar mötesplats och ledande inom maritima näringar.

3 Grunduppdrag

Lysekils kommuns grunduppdrag omfattar fyra huvudområden.

- **Samhällsserviceuppdraget** är ansvaret för förskola, skola, socialtjänst, äldreomsorg och andra verksamheter som ger grunden till en fungerande välfärd och bygger ett hållbart samhälle.
- **Demokratiuppdraget** är ansvaret att ta tillvara alla medborgares intressen genom att ge inflytande i allmänna val och genom dialoger. Att värna legitimitet och förtroende för verksamhet och förtroendevalda och därmed stärka tilltron till demokratin.
- **Samhällsutvecklingsuppdraget** är ansvaret att tillsammans med företag, föreningar, lärosäten, myndigheter och andra aktörer bidra till att utveckla samhället som helhet.
- **Arbetsgivaruppdraget** är ansvaret att skapa förutsättningar för kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare för både dagens och morgondagens medarbetare. Här omfattas frågor som arbetsmiljö, jämställdhet, kompetensförsörjning, lönepolitik och mångfald.

Enligt lag är alla kommuner skyldiga att hantera social omsorg, för-, grund-, gymnasie- och vuxenskola, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, renhållning och avfallshantering, vatten och avlopp, räddningstjänst, krisberedskap och civilt försvar, biblioteksverksamhet och bostäder.

Därutöver kan en kommun också hantera en rad frivilliga uppgifter och i Lysekils kommun har dessa inkluderats i det kommunala uppdraget. Det handlar om fritidsverksamhet, kultur, energi, sysselsättning och näringslivsutveckling.

3.1 Värdegrund - öppet, enkelt, värdigt

I Lysekils kommun finns en gemensam värdegrund som fungerar som ledstjärna både i vardag och i utveckling. Värdegrunden omfattar tre ord – öppet, enkelt och värdigt. Orden fylls med mening i varje verksamhet men en gemensam övergripande tolkning ser ut som nedan.

Öppet

Lysekils kommun ska öppet redovisa beslut och underlag för beslut till alla som önskar ta del av dessa. Beslutsmöten och webbplatser ska vara öppna i alla de delar som inte begränsas av myndighetsutövning och sekretess.

Lysekils kommun ska i sitt beredningsarbete och möten med medborgare och allmänhet ha en öppen, positiv och reflekterande inställning till olika synpunkter och förslag som kan vidga perspektiven och öka kunskapen inför olika typer av beslut.

Enkelt

Lysekils kommun ska underlätta för medborgare, företag och allmänhet att ta del av vår service.

Värdigt

Förtroendevalda politiker och medarbetare i Lysekils kommun ska kommunicera och agera utifrån fakta i sak och gott personligt omdöme.

3.2 Modell för ledning och styrning

Modellen för ledning och styrning ger förutsättningar att leva upp till grunduppdrag och mål för att nå visionen och bidra till hållbarhet – miljömässig, social och ekonomisk.

Modellen ger gemensam struktur och arbetssätt och bygger på ett antal grundprinciper. Bland annat att arbetet fokuserar på värdeskapande för den kommunen finns till för och formas utifrån värdegrunden; öppet, enkelt och värdigt. Dessutom ges drivkraft för både långsiktig strategisk planering och verksamhetsnära ständiga förbättringar med tillit, dialog och medskapande som utgångspunkt. Plattformar för medarbetarskap och chefskap skapar stabilitet.

Budgeten har en självklar plats och tydliggör med vilka ekonomiska ramar och förutsättningar verksamheterna ska bedrivas. Allt med utgångspunkt ifrån behov och god ekonomisk hushållning.

Genom modellen skapas förutsättningar för god kvalitet och effektivitet i grunduppdraget. Genom utvecklingsmål sätts extra fokus på områden som bedöms vara viktiga att kraftsamla kring för att utvecklas i en positiv riktning och nå visionen. Vid behov finns också möjlighet att ge speciellt riktade uppdrag.

För att få ihop de olika delarna i modellen och säkerställa värdeskapande finns en gemensam planerings- och uppföljningsprocess.

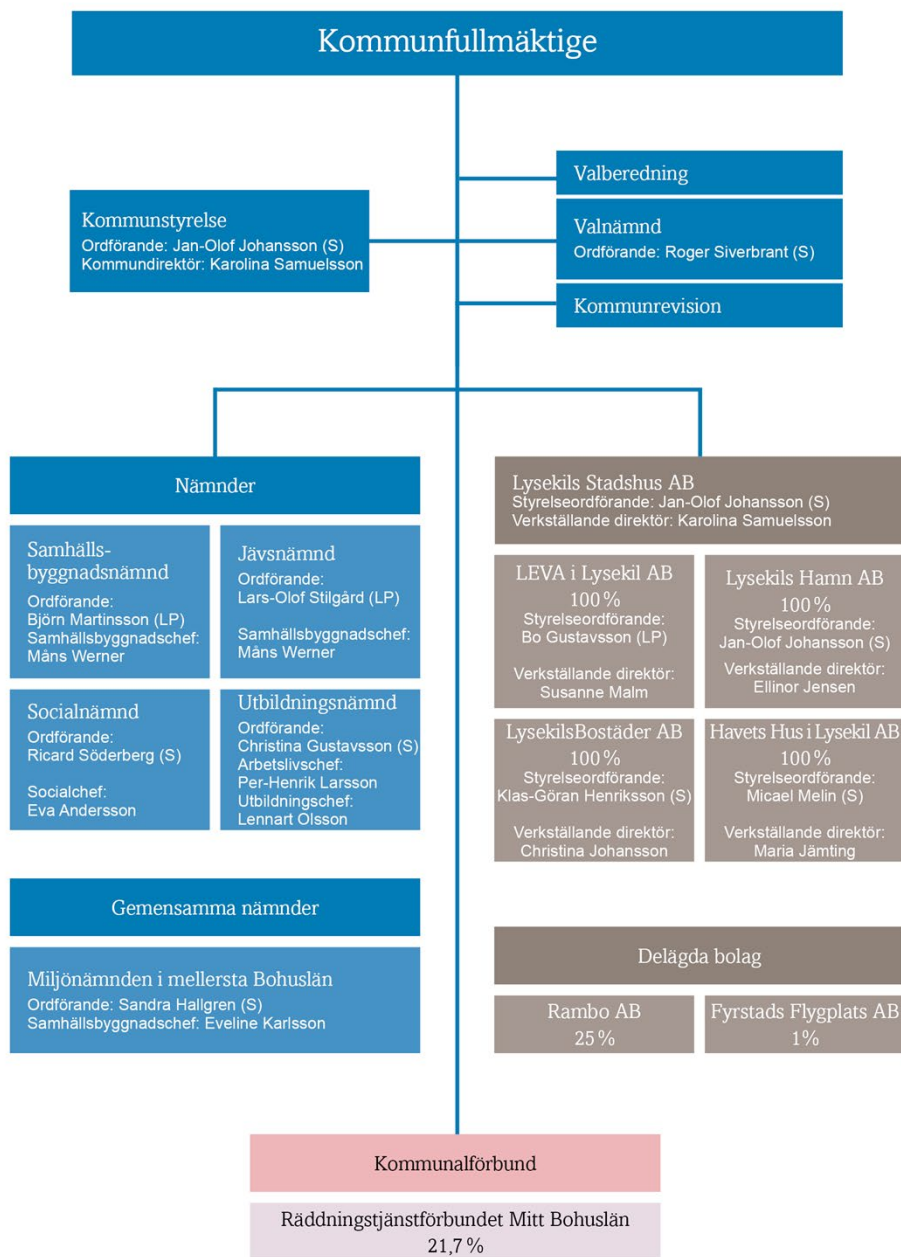
3.3 Styrande dokument av särskild betydelse

För att tydliggöra riktning och också skapa förutsättningar för ledning, verksamhetskvalitet och uppföljning finns inom Lysekils kommun ett antal styrande dokument. Här anges de övergripande dokument, utöver denna budget med plan, som ses som speciellt viktiga för planperioden och för förutsättningarna att nå god kvalitet och måluppfyllelse.

- Översiktsplan
- Klimatanpassningsplan
- Energi- och klimatplan
- Näringslivsstrategi 2030
- Destinationsstrategi Lysekil 2030
- Program för evenemang
- Policy för medborgardialog
- Riktlinje för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete
- Modell för ledning och styrning
- Riktlinje för ständiga förbättringar, kvalitetspolicy
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv
- Riktlinjer för ekonomistyrning
- Riktlinjer för finansverksamheten Lysekils kommun
- Riktlinjer för investeringar
- Digital agenda
- Kultur- och fritidspolitiskt program
- Chefs- och medarbetarplattform
- Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet
- Riktlinjer för hälsofrämjande arbete
- Lönepolicy

3.4 Organisations- och ledningsstruktur

Lysekils kommun

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den högsta beslutande funktionen i kommunen. Fullmäktige representerar medborgarna och tar beslut i kommunens viktigaste övergripande frågor. Här beslutas budget, skattesats och avgifter för kommunal service samt den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer. Här väljs ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnder samt revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelseförvaltningen, leder, samordnar och stödjer kommunens arbete samt utövar uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamheter. Här bereds också ärenden till kommunfullmäktige.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden, genom samhällsbyggnadsförvaltningen, ansvarar för att kommunen har en god bebyggd miljö och god livsmiljö. Nämnden har ett särskilt ansvar för planering av natur- och kulturmiljö, fastigheter, infrastruktur och serviceverksamhet.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden, genom utbildningsförvaltningen, är huvudman för förskola, grundskola, grundsärskola, musikskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Nämnden ansvarar också för folkbiblioteken samt kultur- och fritidsverksamhet riktad till allmänheten.

Utbildningsnämnden, genom arbetslivsförvaltningen, är ansvarig för verksamheter inom ekonomi/försörjning, vuxenutbildning, arbete och sysselsättning (SoL och LSS).

Socialnämnden

Socialnämnden, genom socialförvaltningen, ansvarar för att Lysekils kommuns invånare får stöd, vård och omsorg. Nämnden har ett särskilt ansvar för att stödja utsatta individer och familjer som har behov av kompletterande samhällsinsatser.

Valnämnden

Valnämnden administrerar de allmänna valen var fjärde år till riksdag, region och kommunfullmäktige samt val till EU-parlament och folkomröstningar. Detta omfattar bland annat förberedelser inför val, utbildning av valförrättare och hantering av förtidsröster.

Jävsnämnden

Jävsnämnden ansvarar för tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden inte får utöva myndighetsutövning gentemot verksamhet och objekt som nämnden själv bedriver och därmed på grund av jäv inte kan fatta beslut. Jävsnämnden för kommunens talan i mål eller ärenden som rör den egna verksamheten.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Miljönämnden i mellersta Bohuslän är en gemensam nämnd i samverkan mellan kommunerna Sotenäs, Munkedal och Lysekil. Nämnden, genom miljöenheten, (hemmakommun Sotenäs) ansvarar bland annat för tillsyn och prövning enligt miljöbalken samt livsmedelskontroll.

Avtalssamverkan SML (Sotenäs, Munkedal, Lysekil)

Kommunen driver gemensamt i SML, utöver miljönämnden, också avtalssamverkan rörande stödfunktioner för IT (hemmakommun Lysekil) och Löneadministration (hemmakommun Munkedal).

Lysekil Stadshus AB

Lysekil Stadshus AB är moderbolag och sammanhållande för kommunens helägda bolag.

LEVA i Lysekil AB

LEVA i Lysekil AB ansvarar för elnät, vatten, avlopp och fjärrvärme. Bolaget driver två vindkraftverk och underhåller kommunens gator och parker på uppdrag av Lysekils kommun. Bolaget har även egen elhandel och kan erbjuda solcellspaket.

LysekilsBostäder AB

LysekilsBostäder AB är ett kommunalt allmännyttigt bostadsbolag. Bolaget ansvarar för att utveckla och underhålla sitt fastighetsbestånd samt medverka till att skapa social gemenskap och integration i sina bostadsområden.

Havets Hus i Lysekil AB

Havets Hus AB driver ett publikt havsakvarium med tillhörande verksamhet. Syftet är att förmedla kunskap om den marina världens djurliv och förhållanden, främst med inriktning på närområdet.

Lysekils Hamn AB

Lysekils Hamn AB bedriver uthyrning av kajer, terminaltor samt magasin och kontorsytor till hamnnära verksamheter. Den operativa verksamheten köps av samhällsbyggnadsnämnden.

3.5 Medarbetarstruktur

Sammanfattade uppgifter rörande kommunens personalsituation

(Data från årsredovisningen 2022)

- Antal anställda i Lysekils kommun 1 387, varav andel kvinnor 78 procent och andel män 22 procent
- Medelålder 47 år*
- Antal chefer 62*
- Månadsavlönade tillsvidareanställda 93 procent
- Månadsavlönade visstidsanställda 7 procent
- Genomsnittlig sysselsättningsgrad 95 procent
- Personalomsättning 9 procent
- Hållbart medarbetarengagemang (HME) index utifrån medarbetarenkät 78
- Pensionsavgångar 28 personer
- Långtidsfriska 18 procent
- Sjukfrånvaro 10,4 procent, varav andel kvinnor 11,2 procent och andel män 7,8 procent

*Data från 2023

3.6 Hållbar verksamhet

Omställningen till ett mer fossilfritt och hållbart samhälle är en drivande fråga för kommunens alla verksamheter. De globala utvecklingsmålen i Agenda 2030 syftar till att uppnå en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar värld till 2030 och kommunerna har en central roll i genomförandet. Utifrån de olika förvaltningarnas och bolagens möjligheter och utgångspunkt arbetar vi för samhällets omställning baserat på de tre olika hållbarhetsaspekterna – så att välfärdsuppdraget uppfylls samtidigt som kommande generationers behov tillgodoses.

Vi behöver hushålla med resurser, vara varsamma och försiktiga – samtidigt som vi behöver vara modiga och kanske göra saker på nya sätt. Vi behöver genomlysna både vårt dagliga och strategiska arbete för att så smart som möjligt klara omställningen till det hållbara samhället.

4 Omvärld och nuläge

4.1 SKR:s omvärldsanalys

Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör en omfattande omvärldsanalys som visar vilka förändringskrafter och trender som bedöms påverka de kommunala och regionala uppdragen för framtiden. Även för Lysekils kommun är det avgörande att hantera dessa krafter och trender för att också kunna dra nytta och fördelar av dem.

De övergripande förändringskrafter som påverkar mest är:

- **Globalisering** där stater och samhällen över hela världen knyts samman allt mer. Teknik ger nya möjligheter till kunskapsutbyte och handel. Utvecklingen ger möjligheter för tillväxt men utmanar också miljö och hållbarhet.
- **Demografi** som tydligt går emot en allt äldre befolkning. Ett större behov av omsorg och vård sätter press på välfärdssystemen och kompetensförsörjningen. Antalet flyktingar i världen bedöms fortsatt öka vilket också påverkar.
- **Klimatförändring** som påverkar alltmer och ger oundvikliga behov av förändrade beteenden på såväl individ- som samhällsnivå.
- **Teknikutveckling** som ökar i tempo och ger omvälvande förändringar i samhället. Rätt använd kan tekniken ge verktyg att hantera samhällsutmaningarna som kommer med åldrande befolkning och klimatförändringar.
- **Värderingar** hos människor påverkas av förändringar i omvärlden. Skillnader i värderingar ökar och påverkar tillit, tolerans, kreativitet och entreprenörskap.

De trender som bedöms påverka i stor utsträckning framåt är:

- Ökat behov av livslångt lärande för att säkra kompetensförsörjningen.
- Användare driver den tekniska utvecklingen vilket både ger möjligheter och ställer krav.
- Nya livsmönster påverkar platsbundenheten och människor bosätter sig i allt större utsträckning utanför storstäderna.
- Hållbarhetsarbete ger konkurrensfördelar för den som klarar av att leva upp till omvärldens krav och förväntningar.
- Välfärdsbrottslighet slukar alltmer resurser och urholkar medborgarnas tillit och förtroende för samhället.
- Ökad polarisering och utsatthet ger stora skillnader såväl inom som mellan kommuner och regioner.
- Det lokala och regionala handlingsutrymmet utmanas av centralisering och ökad statlig styrning.
- Tillitens betydelse uppmärksammas alltmer och ökar därmed insikten om att tillit är grunden för såväl ekonomisk utveckling som offentlig välfärd.
- Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt och samverkan i alla former blir alltmer avgörande.
- Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet stärker förståelsen för att vi måste rusta oss bättre för framtida kriser och krig.

4.2 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland

Lysekils kommun är en av 49 kommuner i Västra Götaland. Det gör oss till en viktig del i förverkligandet av den regionala utvecklingsstrategin. Strategin har tagits fram i dialog med olika samhällsfunktioner i regionen och syftar till att stärka samverkan för att klara kommande utmaningar.

Målsättningen är att alla som bor och verkar i Västra Götaland ska ha möjlighet att leva ett gott liv och att vi tillsammans gör vår region till ett föredöme för omställning till ett hållbart

och konkurrenskraftigt samhälle.

För att nå målet finns fyra långsiktiga prioriteringar avgörande för gemensamma insatser. Det handlar om att stärka innovationskraft, bygga kompetens, öka inkludering och att knyta samman Västra Götaland.

För att förstärka de långsiktiga prioriteringarna finns också kraftsamlingar dit resurser och samverkan styrs. Här omfattas fullföljda studier, digitalisering, elektrifiering och cirkulära affärsmodeller.

I genomförandet, som ska ske i dialog och samverkan, finns fyra vägledande principer. Det handlar om att ta tillvara på olika platser förutsättningar och möjligheter, öka invånarnas delaktighet och inflytande, att experimentera för att lära, skapa upp och implementera samt att vara modiga och förändringsorienterade ledare.

Strategin ger Lysekils kommun möjlighet att bidra i ett större sammanhang och ger också kraft och kunskap att förstärka det egna lokala utvecklingsarbetet.

4.3 Fyrbodals kommunalförbunds strategiska utvecklingsområden

Lysekils kommun ingår som en av 14 kommuner i Fyrbodals kommunalförbund. Här sker samverkan och samarbete för att skapa hållbar utveckling och också en enkel och rationell hantering av frågor viktiga för alla kommuner gemensamt.

Utgångspunkten för samarbetet är visionen om Det goda livet som delas med Västra Götalandsregionen och övriga kommunalförbund. I verksamhetsplanen för kommunalförbundet beskrivs tre övergripande insatsområden:

- **Regional utveckling** som ska bidra till konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv, attraktiva livsmiljöer och robust och sammanhållen samhällsplanering.
- **Kompetensförsörjning** som ska bidra till samverkan mellan utbildning och arbetsliv samt livslångt lärande.
- **Välfärdsutveckling** som ska bidra till forskning, kunskapsutveckling och kvalitet, samverkan samt hälsofrämjande och tidiga insatser för ökad folkhälsa.

Att aktivt medverka i samverkansarbetet inom Fyrbodals kommun ger Lysekils kommun möjligheter till såväl lärande och utveckling som samordning och effektivisering.

4.4 Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Med ökade pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster kommer stora rekryteringsbehov att ses inom kompetensområden som lärare, undersköterskor, sjuksköterskor, socialsekreterare och chefer. För att hantera konkurrensen om arbetskraft behöver kommunen vara en attraktiv arbetsgivare.

För att klara kompetensförsörjningen behöver kommunen rekrytera bredare, öka heltidsarbetet, kvalitetssäkra rekryteringar och också ha en strukturerad introduktion och kompetensutveckling. En hög personalomsättning på chefer visar på vikten av att stärka, utveckla samt skapa goda förutsättningar för ett tillitsfullt och tryggt ledarskap. Som en del i detta behöver chefsintroduktionen samt obligatoriska utbildningsinsatser förstärkas ytterligare. Som stöd i detta arbete finns kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan.

För att klara dessa insatser för stärkt kompetensförsörjning drivs ett nära samarbete med Fyrbodals kommuner, utbildningsaktörer, universitet och yrkesutbildningar. För att förstärka rekryteringsvägarna drivs arbete med arbetsintegrerat lärande, studentmedarbetare och praktikanter. Det är av stor vikt att knyta tidiga kontakter, informera och möjliggöra praktik för att få fler att pröva på kommunens olika yrken.

Att kontinuerligt arbeta med mångfald, jämställdhet och likabehandling skapar mervärde och ger medarbetare olika perspektiv och erfarenheter, som bidrar till utveckling och kreativitet i

alla verksamheter. Jämställda arbetsplatser är attraktiva arbetsplatser för både kvinnor och män.

Verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt

Förändringarna i samhället och på arbetsmarknaden innebär att vi behöver använda den kompetens vi har på rätt sätt och samtidigt bli mer omställningsbara. Administrativa uppgifter kan ersättas med hjälp av digitaliseringens möjligheter, vilket frigör tid till mötet mellan medarbetare och dem vi finns till för. Digitaliseringen skapar nya behov av tekniska kompetenser och ställer krav på kompetensutveckling av dagens medarbetare och chefer för att tillämpa nya arbetssätt.

Arbetsmiljö

Målet med arbetsmiljöarbetet är att vara en attraktiv arbetsgivare med en hälsofrämjande och god arbetsmiljö som bland annat möjliggör ökad delaktighet och mer inflytande över sin egen arbetssituation. Det hälsofrämjande arbetet är avgörande tillsammans med att chefer ges förutsättningar att ta ansvar och klara av sitt uppdrag. Ett aktivt arbete med dessa faktorer sänker sjuktalen.

En bra arbetsmiljö är en förutsättning för välmående medarbetare och för en bra verksamhet och ingår som en naturlig del i det dagliga arbetet med god dialog, delaktighet och utveckling. Varje enhet arbetar med sina lokala arbetsmiljömål för att främja hälsa och öka verksamhetens förmåga att motverka ohälsa. Arbetsmiljöinsatser genomförs kontinuerligt i samverkan för att förbättra arbetsmiljön och sänka sjuktalen.

Ett målmedvetet arbete för en god och hållbar arbetsmiljö skapar ett gott ambassadörskap. Genom arbete med bland annat friskfaktorer, grupputveckling, värdegrundsarbete, värdskap, lärande organisation och ett tillitsbaserat ledarskap skapas förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Arbetsmiljöarbetet genomförs fortlöpande under året genom att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp. En årlig uppföljning och sammanställning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska göras. Allt arbetsmiljöarbete genomförs i samverkan mellan chef och skyddsombud. Cheferna ges ett tydligt arbetsmiljöansvar.

Lönebildning

En god lönepolitik är en viktig strategisk återkommande process för att kunna attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Lönebildning är en långsiktig och strategisk verksamhetsfråga som bidrar till att målen för verksamheten uppnås och att medarbetaren stimuleras till goda arbetsinsatser, engagemang, utveckling och arbetstillfredsställelse.

Lönebildningen medverkar till att skapa en god och kvalitativ upplevelse av att lön, lönenivå och löneutveckling över tid hanteras på ett likvärdigt och professionellt sätt. Arbetet förstärks av att medarbetarsamtal och lönesamtal hålls regelbundet mellan chef och medarbetare.

Kvinnors och mäns löne- och anställningsvillkor ska vara likvärdiga. För att säkerställa detta genomförs en årlig lönekartläggning enligt Diskrimineringslagen.

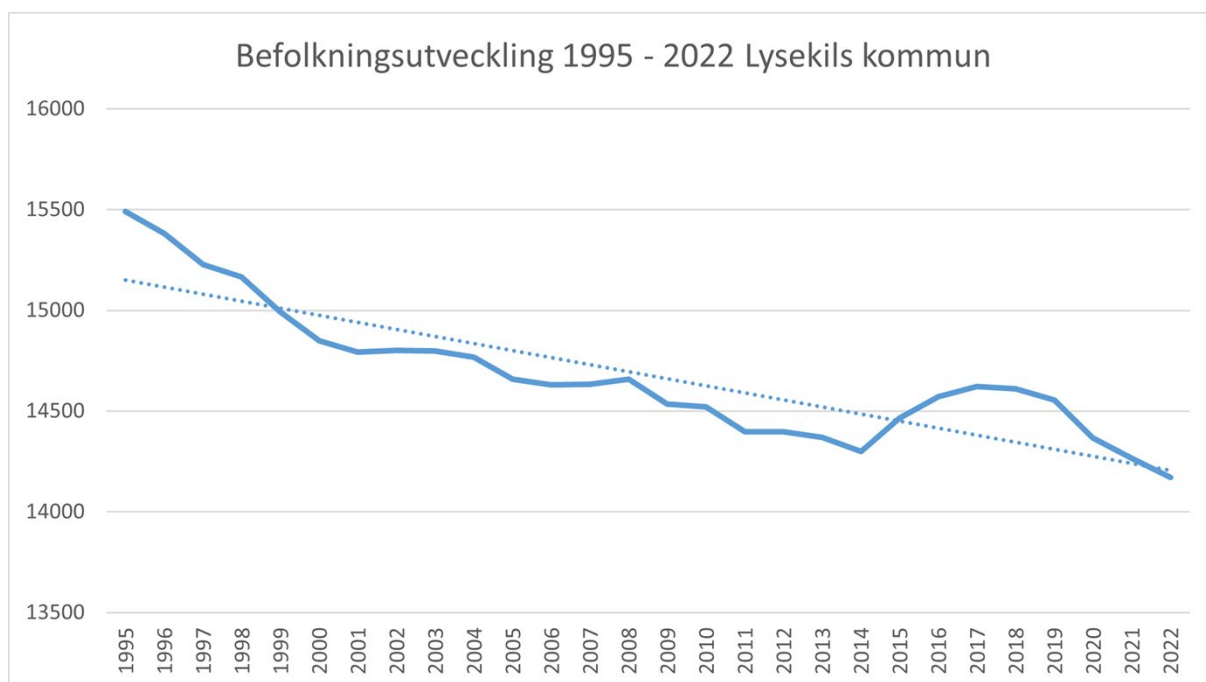
4.5 Befolkningsutveckling

Under år 2022 minskade befolkningen i Lysekils kommun med 96 personer, trots ett positivt flyttnetto på 25 personer. Detta beror på att födelsenettet är negativt för samtliga distrikt i kommunen, det vill säga att det dött fler personer än det fötts. Födelsenettet för år 2022 var minus 125 personer. Drygt 31 procent av befolkningen är 65 år eller äldre.

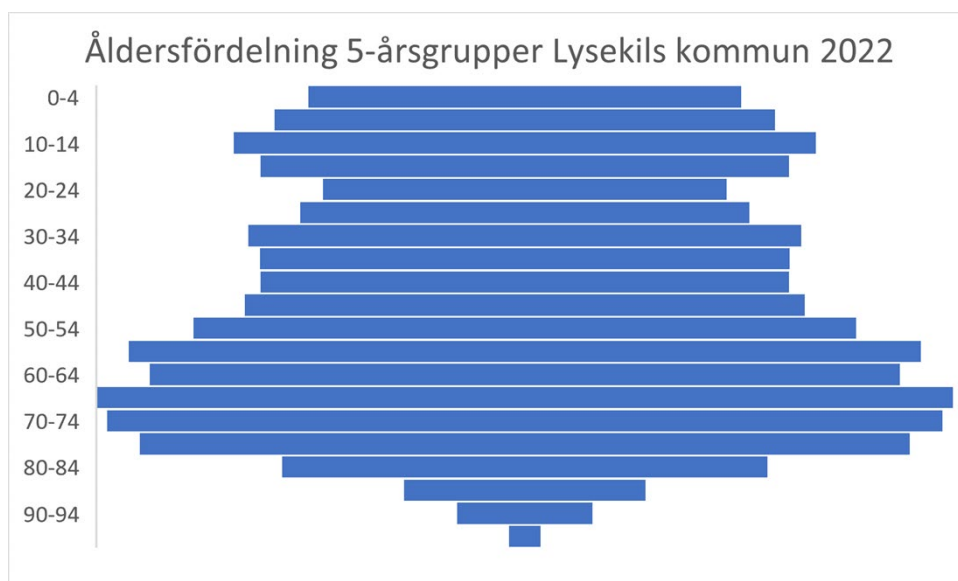
Den långsiktiga trenden för befolkningsutvecklingen är negativ om man studerar utvecklingen från 1995 och fram till 2022. Detta beror till stor del på den åldrande befolkningen som gör att kommunen har ett negativt födelsenetto år efter år, medan flyttnettot har varierat med både en positiv inflyttning och perioder med utflyttning.

Befolkningsökningen under åren har främst varit en effekt av migration. Födelsenettet är fortfarande negativt. De som flyttat ut är personer som vistats i kommunen kortare tid, vilket

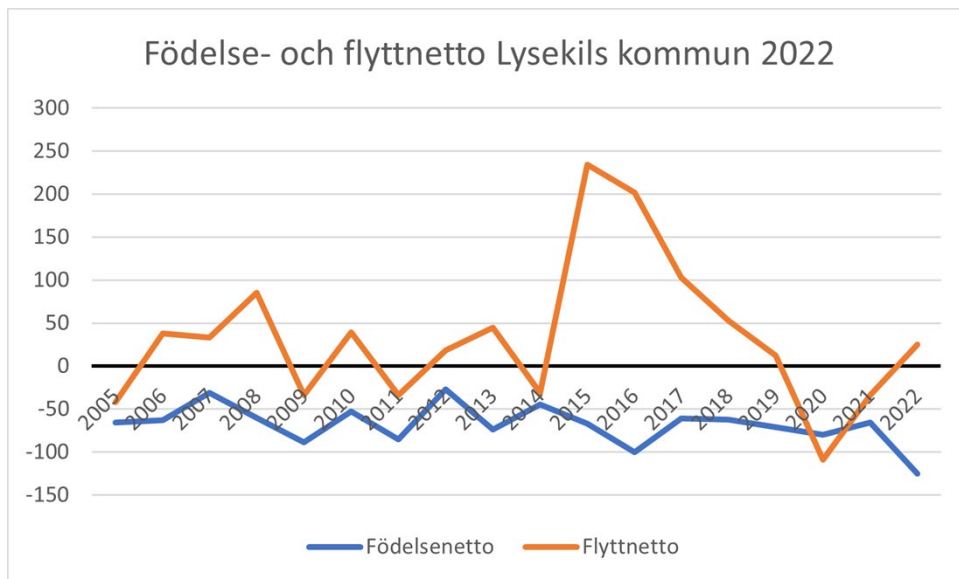
tyder på att det primärt är nyanlända som flyttat. Ofta flyttar nyanlända, som inte rotat sig på orten, till storstäder. Samtidigt flyttar yngre personer som studerar på annan ort.

Befolkningsutveckling 1995-2022 i Lysekils kommun

Åldersfördelning 5-årsgrupper i Lysekils kommun 2022

Födelse- och flyttnetto i Lysekils kommun 2022

4.6 Styrkor, svagheter, möjligheter och hot (SWOT)

För att tydliggöra nuläget görs här en beskrivning av styrkor, svagheter, möjligheter och hot kopplade till de fyra kvalitetsperspektiven målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Styrkor och svagheter är interna faktorer som kommunorganisationen kan påverka genom egna beslut. Möjligheter och hot är externa faktorer som den egna organisationen inte kan påverka. Styrkor och svagheter finns huvudsakligen i nuet medan hot och möjligheter ofta ligger i framtiden.

Styrkor

Satsningar på förebyggande verksamheter ger effekt. Tidigare erfarenheter och lärdomar har gett kompetens att hantera svåra situationer vilket syntes i ett framgångsrikt mottagande av personer på flykt från kriget i Ukraina. Hållbarhetsperspektivet finns som en integrerad del i ledning och styrning och förutsättningarna för genomslag är goda genom satsningar på återbruk, laddinfrastruktur, solceller och klimatanpassning. Det finns ett flertal forum utarbetade för samverkan såväl internt som med externa parter. Socialtjänsten och skolan har etablerade kvalitetsledningssystem som skapar värde. Äldreomsorgen visar goda resultat kring trygghet, bemötande och kontinuitet och skolans insatser i de yngre åldrarna ger effekt. Antalet planlagda områden för bostadsbyggande och etableringar ökar vilket skapar förutsättningar för framtida utveckling.

En utvärdering genom kommunkompassen lyfter fram styrkor i kommunens styrning och ledning och visar också förbättring inom flera områden. Medarbetarenkätens resultat har förbättrats ytterligare och visar att kommunens medarbetare upplever meningsfullhet, har god kännedom om förväntningar och mål och känner att man bidrar till gemensamma arbetsuppgifter. Kommunens kommunikativa förmåga har utvecklats med goda resultat och en viktig del är etableringen av kontaktcenter både som fysisk plats och som funktion. Ekonomin är idag stabil i förvaltningar och bolag. Skatteintäkter och statliga bidrag har ökat och resultatet för 2022 var starkt.

Svagheter

Förmågan att bjuda in medborgare till att lämna synpunkter och att vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen visar på behov av förbättring. Det gör att förutsättningarna till verksamhetsutveckling med medborgarens och brukarens behov i centrum inte är tillräckligt goda. Kompetensen och verktygen för att driva projekt visar brister. Framdriften blir därför ibland väldigt utdragen i tid och genomförandekapaciteten brister. Verksamheterna har stora behov av att stärka innovationsförmåga och effektivitet genom digitalisering men kompetens

och digital mognad är ännu inte tillräckligt hög.

Medarbetarundersökningen visar på svagheter kring uppföljning och utvärdering av mål, samarbete över gränser, delaktighet och återhämtning. Sjukfrånvaron är hög och insatser för förbättrad arbetsmiljö har ännu inte gett önskade resultat. Kompetensförsörjningen är en utmaning och svårigheter att rekrytera ger vakanser och resursbrist.

De ekonomiska resultaten beror till stor del på ökade skatteintäkter, statliga bidrag och engångsintäkter vilket inte skapar tillräcklig stabilitet och utrymme för framtida investeringar enligt behovsbild. Underhållsskulden är stor och framåt krävs tydliga prioriteringar.

Hot

Fortsatt oro i Europa och världen ger ekonomisk instabilitet. Vi ser tecken på lågkonjunktur och det råder osäkerhet kring hur djup och lång den blir. Inflation och kostnadsökningar påverkar tydligt. Valdeltagandet har gått ned och den upplevda otryggheten är fortfarande hög. Det finns upplevd segregation och polarisering. Mätningar visar att barn och ungas delaktighet är låg och att det finns behov av ökad inkludering och utveckling. Klimatförändringarna fortsätter och kräver allt fler åtgärder. Den demografiska utvecklingen med fler äldre och yngre samt färre i arbetsför ålder ger allt högre konkurrens om arbetskraften och försvårar kompetensförsörjningen. Långa processer för att få till en förbättrad infrastruktur försvårar. Brister i färjetrafiken och stor osäkerhet kring järnvägen ger negativa effekter. Situationen med endast en riktigt stor arbetsgivare förutom kommunen kan göra läget sårbart. Resultat i mätningar av företagsklimat är fortsatt mycket svagt. Trenden med vikande befolkningsunderlag fortsätter. Kommunen har i jämförelse låg utbildningsnivå generellt.

Möjligheter

I kommunen finns fem universitet och campus på plats och också en forsknings- och innovationsmiljö för maritim utveckling. Nationellt och internationellt fokus på hållbarhet och havsmiljöer ger kraft åt lokal utveckling. Det finns drivande näringslivsorganisationer, ett brett näringsliv med många företag i olika branscher och en ökad efterfrågan från företag som vill etablera sig i området. Utvecklingen av digital infrastruktur är stark och det råder en hög efterfrågan på digitala tjänster. Mångfalden i möjliga upplevelser och aktiviteter är stor och antalet besökare ökar. Samverkan och samarbeten lyfts fram som allt viktigare och redan idag finns strukturer etablerade inom flera områden. Resultaten i medborgarundersökningen förbättras i upplevelsen av att kunna påverka och att kunna rekommendera kommunen till andra. Brottsstatistiken visar tydlig förbättring över tid. Arbetslösheten och antalet personer med försörjningsstöd sjunker och andelen som klarar svenska för invandrare (SFI) ökar.

5 Ekonomiska förutsättningar

Kommunen har de senaste åren haft goda resultat, främst beroende på ökade skatteintäkter och försäljning av mark. Under 2022 hade socialnämnden ett stort överskott på drygt 12 mnkr, då det var färre placeringar av barn och unga. Huvudparten av resultatet var tack vare engångsbelopp inom finansien och den kommungemensamma verksamheten.

Kommunens första uppföljning per februari pekade på ett prognostiserat resultat på 25 mnkr för kommunen, vilket är bättre än kommunens budgeterade resultat på 10,4 mnkr.

Inför 2024 finns ett inriktningsbeslut angående resultat och finansiella mål, vilket beslut i kommunfullmäktige 2023-04-26;

- Resultatmål 0 %
- Övriga finansiella nyckeltal enligt riktlinjer

Det innebär att resultatmål 2024 är 0,1 mnkr och för 2025 och 2026 enligt riktlinjen 2 procent av skatter och bidrag.

Investeringsutrymmet är anpassat till 100 procent över en tio-årsperiod, år 2017-2026.

Investeringsdialoger som genomförts har pekat på långt större behov än vad riktlinjerna ger utrymme till. Resultat i kommunen är för svagt, vilket innebär nyupplåning för att genomföra projekten, det kan gälla redan för 2024.

Exploateringsverksamheten ska vara i balans över en tioårsperiod och i avsnitt 9.6.2 redovisas en uppställning över de projekt som pågår. När i tid de kommer att genomföras är osäkert.

Skattekraft

Kommunalt skatteunderlag utgörs av beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer. Skattekraften beräknas som skatteunderlag i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång.

Skattekraften i Lysekils kommun har under de tre senaste åren haft en svagare ökningstakt än i riket och Västra Götalandsregionen (VGR). Vid jämförelse kan man se att andelen invånare i arbetsför ålder minskat i Lysekils kommun medan andelen 65 år och äldre i kommunen ökat under den perioden i förhållande till de andra.

Tkr per invånare	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lysekils kommun	200,1	207,8	215,2	215,5	217,5	225,0
Västra Götalandsregionen	206,7	214,2	220,5	224,4	226,9	237,3
Riket	208,8	215,5	221,1	225,2	228,8	239,2

Kommunalskatt

De kommunala skatteintäkterna beror på hur skatteunderlaget utvecklas. Skatteunderlagets utveckling beror på i huvudsak två komponenter; antalet arbetade timmar och timlönen. Skatteunderlaget beräknas på riksnivå. Skatteintäkterna kommer till kommunkassan det år de avser, men är preliminära fram tills taxeringen är slutgranskad i december påföljande år.

Budget 2024 utgår från oförändrad skattesats 22,46 kr.

Inkomstutjämning

I inkomstutjämningen sker en utjämning av skattekraft som garanterar att alla kommuner respektive landsting får ett i stort sett lika stort skatteunderlag per invånare. Staten skjuter till medel som garanterar alla kommuner 115 % av rikets medelskattekraft (förenklat uttryckt). Lysekils kommun är bidragstagare i inkomstutjämningen, vilket innebär ett bidrag på 10 716 kr per invånare 2024 enligt prognos från SKR per april.

Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningsystemet syftar till att utjämna strukturella kostnadsskillnader mellan enskilda kommuner, så att alla kommuner får likvärdiga förutsättningar att bedriva verksamhet. Systemet bygger på en rad olika parametrar och använder tillgänglig statistik över befolkningsmässiga, sociala och geografiska skillnader mellan kommuner. Kostnadsutjämningen bygger på kommunens beräknade standardkostnad som jämförs med rikets genomsnittliga standardkostnad. För Lysekils kommuns del innebär det ett bidrag på 1 286 kr per invånare 2024 enligt prognos från SKR per april.

Skattesats

Prognosen bygger på oförändrad skattesats 22,46 kr.

Tabellen nedan beskriver aktuell skatteprognos med uppgifter från SKR:s cirkulär 23:20 som presenterades i april 2023.

Invånarantalet som ligger till grund för prognosen är enligt tabell nedan. Exempelvis är invånarantalet 1 november 2023 grund för skatteberäkningar år 2024. Prognosen är ytterst försiktig då befolkningen de senaste åren har minskat.

Ar	2023	2024	2025	2026
Antal invånare 1/11 året innan	14 170	14 170	14 170	14 170

Prognos skatter, generella statsbidrag SKR

Prognos år (belopp i mnkr)	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	791,2	813,8	841,0	872,8
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	143,8	151,8	164,3	173,6
Kostnadsutjämningsbidrag	18,7	18,2	18,2	18,2
Regleringsbidrag/ -avgift	33,2	32,0	23,4	17,9
LSS-utjämningsbidrag	31,1	27,8	27,8	27,8
Slutavräkning 2022/2023	2,6	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	52,9	54,1	54,1	54,1
Summa intäkter inkl. avräkning och fastighetsavgift	1 073,5	1 097,8	1 128,9	1 164,4
Extra bidrag	8,4	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 081,9	1 097,8	1 128,9	1 164,4

Enligt den senaste prognosen från SKR, som presenterades i cirkulär 23:20 i april, kommer Lysekils kommun att erhålla skatteintäkter om totalt 1 097,8 mnkr för 2024.

Extra bidrag 8,4 mnkr år 2023 avser förstärkning av äldreomsorgen genom riktat statsbidrag "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer". Bidraget klassificeras inte längre som ett generellt statsbidrag varför det, från år 2024 och framåt, inte redovisas i tabellen ovan.

Finansiell analys i jämförelse

Profiler ovan är från en rapport som tagits fram av Kommunforskning i väst (KFi) under hösten 2022. Profilen för kommunen jämförs med kommunerna i Västra Götaland och Hallands län och gäller 2019-2021.

Nästa rapport kommer att presenteras under hösten 2023.

Nedan är ett utdrag från rapporten.

"Lysekil har ett ansträngt kontrollerat finansiellt läge med ett något svagt underliggande löpande resultat. Resultatnivån exklusive jämförelsestörande engångsposter bör de närmaste åren uppgå till minst 2–3 procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar.

Trots de två senaste åren goda resultatnivåer är det nämligen av största vikt att Lysekil fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare.

Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller

minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter."

Kommunen hade ett bra resultat 2022 och de senaste åren har kommunen investerat med egna medel och utan nyupplåning. Inför 2024 ser det kärvare ut och det kommer att krävas effektiviseringar i verksamheterna.

Internränta anläggningstillgångar

Nuvarande ränta på 2,0 procent för 2023 ändras till 2,5 procent för 2024. Räntenivån ska spegla kommunens beräknade genomsnittliga ränta för sina lån.

Budgetramarna nedan är baserade på den nuvarande räntesatsen och kommer att justeras senare.

Beskrivande nyckeltal för ekonomiska effekter

Händelse/förändring*	Kostnad/intäkt
Löneökning med 1 procent	-7,3 mnkr
Förändring av ekonomiskt bistånd med 10 procent	+/- 1,4 mnkr
Inflation, prisökning 1 procent på varor och tjänster	-1,7 mnkr
Bruttokostnadsförändring med 1 procent	+/- 3,6 mnkr
Förändrad kommunalskatt med 1 krona	+/- 35,2 mnkr
Befolkningsökning +/- 100 personer genomsnittsbäknad effekt på skatteintäkterna	+/- 6,4 mnkr
Förändrad sjukfrånvaro (exkl PO) +/- 1 procent	+/- 1,4 mnkr

* Uppgifter från 2022

Uppräkningar

Uppräkningsfaktorer enligt SKR:s cirkulär 23:07

- Personalkostnadspålägg (PO) 44,53 procent
- Löner 4,0 procent 2024, 3,3 procent 2025-2026
- PKV 3,7 procent, 3,1 procent 2025-2026

6 Kvalitet i grunduppdraget

För att kommunen på sikt ska kunna nå visionen krävs att verksamheten lever upp till sitt grunduppdrag med god kvalitet. För detta behövs såväl kultur och struktur som systematik. Framgångsfaktorer är att arbetet utgår ifrån att skapa värde tillsammans med dem man finns till för, att beslut baseras på fakta, att utveckla värdeskapande processer, att involvera engagerade medarbetare, att leda för hållbarhet och att ständigt förbättra och skapa innovationer. Varje verksamhet ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som grund för utveckling och förbättring över tid.

Det finns ett antal kvalitetsfaktorer som bedöms vara avgörande för att kommunen ska kunna säkerställa en god kvalitet i sina övergripande uppdrag inom samhällsservice, demokrati, samhällsutveckling och arbetsgivarskap.

Kvalitetsfaktorerna är indelade i fyra perspektiv:

- Målgruppsperspektiv (hållbarhet och värdeskapande utifrån medborgarnas perspektiv)
- Verksamhetsperspektiv (effektivitet och utveckling i den egna verksamheten)
- Medarbetarperspektiv
- Ekonomiperspektiv

Kvalitetsfaktorerna mäts och följs upp med hjälp av indikatorer, vilka är mått eller nyckeltal som är till hjälp för att följa resultatet på kvaliteten i verksamheten.

6.1 Perspektiv: Målgrupp

Målgruppsperspektivet beskriver vad som är mest avgörande för att kunna skapa värde för dem kommunen finns till för.

Kvalitetsfaktor	Definition	Motivering	Strategi
Möjlighet till delaktighet och inflytande	<p>Du som bor och verkar i Lysekils kommun kan vara delaktig i vårt samhälles utveckling.</p> <p>Du kan i så hög uträkning som möjligt välja självständigt, fatta egna beslut och påverka ditt eget liv.</p>	<p>Vi ser att du som är delaktig och har inflytande också får en högre motivation och starkare engagemang och vilja att bidra till utvecklingen av vår kommun.</p> <p>Om du är delaktig ökar känslan av sammanhang vilket bidrar till tillit till demokratin och ett hållbart samhälle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi bjuder in till dialog med dig som bor och verkar i vår kommun - Vi arbetar med kunddriven utveckling och digitala lösningar och tjänstedesign - Vi involverar företag och föreningar i utvecklingen - Vi informerar öppet om våra verksamheter och ger möjlighet att jämföra - Vi ger dig möjlighet att delta utifrån dina egna förutsättningar
Verksamhet med god kvalitet	<p>Du som bor och verkar i Lysekils kommun kan ta del av skola, omsorg och andra verksamheter av god kvalitet.</p> <p>I kontakten med kommunen får du ett gott bemötande från anställda och förtroendevalda.</p>	<p>Verksamhet med god kvalitet ger dig som bor och verkar i Lysekils kommun, förutsättningar till ett gott liv.</p> <p>Vi ser att goda förutsättningar skapar trygghet, förtroende, stolthet och attraktivitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi är tillgängliga och har ett gott värdskap och bemötande - Vi låter dig som bor och verkar i kommunen vara med och påverka och utveckla våra tjänsters utformning - Vi är nyfikna och vill veta hur du upplever kommunens service och leverans av kommunens verksamheter - Vi samarbetar över verksamhetsgränser
Bidrar till ett hållbart samhälle	<p>Du som bor och verkar i Lysekils kommun får dina behov tillfredsställda utan att vi äventyrar kommande generationers möjligheter till sina.</p> <p>Du lever i ett samhälle som balanserar miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.</p>	<p>Lysekils kommun behöver bidra till ett hållbart samhälle för att vara en attraktiv kommun som erbjuder god livskvalitet.</p> <p>Att utvecklas hållbart ger möjlighet att bidra till målen i Agenda 2030.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi prioriterar hållbara lösningar som balanserar miljö, ekonomi och social utveckling - Vi skapar förutsättningar, informerar, inspirerar och uppmuntrar till hållbara val

6.2 Perspektiv: Verksamhet

Verksamhetsperspektivet beskriver de viktigaste förutsättningarna för den interna effektiviteten och utvecklingen i den egna verksamheten.

Kvalitetsfaktor	Definition	Motivering	Strategi
Systematiskt kvalitetsarbete	I Lysekils kommun bedriver samtliga verksamheter ett aktivt kvalitetsarbete med planering, genomförande, utvärdering, analys, lärande och förbättringar.	Ett aktivt kvalitetsarbete och ständiga förbättringar är avgörande för att kunna leva upp till behov och förväntningar hos de som bor och verkar i kommunen idag och i framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi samarbetar över organisationsgränser - Vi tar tillvara ny kunskap och teknik - Vi lär av varandra och av andra - Vi planerar, genomför, analysera, drar slutsatser och förbättrar - Vi firar framgångar
Förvaltar kommunens resurser väl	Lysekils kommuns verksamheter använder och förvaltar givna resurser effektivt och långsiktigt för att skapa så stort värde som möjligt för dem vi finns till för. Vi menar alla resurser, tex medarbetare, lokaler, teknik, information och pengar.	I ett läge där allt fler kommer att behöva alltmer men med färre resurser krävs att kommunen förvaltar skattemedel på ett effektivt och förtroendefullt sätt.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi samarbetar både internt och med andra - Vi följer upp, jämför och analyserar för att ständigt kunna förbättra - Vi arbetar aktivt med resursoptimering och lokaleffektivisering - Vi verksamhetsutvecklar med stöd av nya metoder och tekniker - Vi bedriver en aktiv ägarstyrning

6.3 Perspektiv: Medarbetare

Medarbetarperspektivet beskriver det som är viktigast för att kommunen ska kunna kompetensförsörja verksamheten.

Kvalitetsfaktor	Definition	Motivering	Strategi
Attraktiv arbetsgivare	Lysekils kommun är en attraktiv arbetsgivare dit medarbetare söker sig och vill vara kvar.	Medarbetare som har kunskap och motivation är avgörande för att Lysekils kommun ska klara av att skapa värde för de vi finns till för och också kunna nå våra långsiktiga mål.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi ger våra medarbetare förutsättningar för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö - Vi ger våra medarbetare inflytande över sin egen arbetssituation - Vi ger våra medarbetare goda möjligheter till kompetens- och karriärutveckling samt kompetensväxling - Vi ger våra medarbetare goda förutsättningar att vara med och bidra till kvalitet och utveckling - Vi premierar medarbetares delaktighet, engagemang och prestationer

6.4 Perspektiv: Ekonomi

Ekonomiperspektivet beskriver de viktigaste förutsättningarna för att kommunens ekonomiska ställning på kort och lång sikt ska vara stabil.

Kvalitetsfaktor	Definition	Motivering	Strategi
Ekonomi i balans över tid	I Lysekils kommun överstiger intäkterna kostnaderna över tid.	För att kunna genomföra både dagens verksamhet och investeringar för framtiden krävs att Lysekils kommun har en ekonomi i balans.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi arbetar långsiktigt med en 10-års planeringshorisont - Vi har en aktiv investeringsplanering - Vi planerar gemensamt i kommunkoncernen - Vi söker aktivt extern finansiering för att möjliggöra utveckling
God ekonomisk hushållning	Lysekils kommun balanserar verksamhetens kvalitet, utveckling för framtiden och ekonomi i balans på ett ansvarsfullt sätt.	<p>I Lysekils kommun ska vi klara vårt uppdrag med de resurser vi har och minimera skuldsättning.</p> <p>Varje generation bör bära kostnaderna för den verksamhet de själva konsumerar och inte belasta kommande generationer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi har en långsiktig planering för kvalitet, utveckling och ekonomi i balans - Vi följer upp och analyserar för att ständigt kunna förändra och förbättra - Vi bygger upp en investeringsberedskap för framtiden

7 Prioriterad utveckling

För att ytterligare stärka förutsättningarna att nå visionen krävs kraftsamling över organisationsgränser och för en längre tid. Med utgångspunkt i omvärlds- och nulägesanalys formuleras utvecklingsmål för att visa vad Lysekils kommun väljer att prioritera och lägga extra fokus på för perioden. Utvecklingsmålen utgör grund för förbättrings-, förändrings- och utvecklingsarbete och till varje mål beskrivs indikatorer för uppföljning och åtgärder för förbättring.

Utvecklingsmål	Definition	Motivering	Strategi
Barn och unga har framtidstro	Barn och unga i Lysekils kommun har en förväntan och tillit till att framtiden är positiv.	Framtidstro är viktigt för människors välbefinnande eftersom det kan hjälpa till att främja motivation, självförtroende och positiv inställning. Framtidstro är avgörande för att barn och unga ska vilja bidra till utvecklingen i vår kommun idag och i framtiden.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi samverkar med andra och möjliggör meningsfulla fritidsaktiviteter - Vi tar tillvara ungdomars kreativitet och ger dem möjlighet att vara delaktiga och påverka utifrån deras egna behov - Vi finns där barn och unga finns och möter dem utifrån deras förutsättningar - Vi prioriterar insatser för barn och ungas psykiska hälsa som en investering för framtiden
Livskvalitet och tillgång till upplevelser året runt	Livskvalitet handlar om att du utifrån dina egna förutsättningar på ett tryggt och säkert sätt har möjlighet att utöva dina intressen och ta del av upplevelser under hela året.	Att vi som bor och verkar i kommunen är goda ambassadörer förstärker Lysekil som attraktiv plats för både nuvarande och potentiella invånare och besökare.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi samverkar med och stödjer ideella föreningar, företag och nätverk som bidrar till platsens attraktivitet och utveckling - Vi tar fasta på det som är unikt i Lysekils kommun och berättar om det med stolthet - Vi tar ett samlat grepp och samarbetar kring marknadsföringen av Lysekils kommun som plats - Vårt arbete präglas av ett gott värdskap och vi nyttjar de digitala möjligheterna - Vi vill skapa förutsättningar för fler att bli helårsboende i kommunen
Hållbar maritim utveckling skapar tillväxt	I Lysekils kommun används havets resurser för ekonomisk tillväxt samtidigt som havets ekosystem bevaras.	Havet som resurs spelar en allt större roll för det hållbara samhället, inte minst inom områden som livsmedels-, energi- och materialförsörjning. Lysekils kommuns läge vid havet har en lång historia av att hämta kraft i de marina näringarna. Dessutom har kommunen etablerat sig som nav för maritim innovationskraft. Detta ger unika möjligheter till framtida tillväxt och hållbar samhällsutveckling.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi omvärldsspanar och skapar förutsättningar för den nya teknikens möjligheter till hållbar utveckling. - Vi agerar med snabbhet för att bibehålla och stärka vår position på marknaden. - Vi samarbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar för utveckling och omställning.

Företagsklimatet är gott	I Lysekils kommun upplever du som företagare goda förutsättningar att etablera, driva och utveckla din verksamhet.	Ett gott företagsklimat stimulerar entreprenörskap och innovationer som är avgörande för fler arbetstillfällen, kompetensförsörjning, tillväxt och välfärd i Lysekils kommun.	<ul style="list-style-type: none"> - Vi erbjuder god infrastruktur för etablering och utveckling - Vi erbjuder god företagservice - Vi erbjuder mötesplatser som stimulerar till dialog, samarbete och utveckling - Vi ger förutsättningar för företagare att vara goda ambassadörer
---------------------------------	--	---	--

8 Uppdrag

Enligt Lysekils kommuns modell för ledning och styrning kan kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet också rikta specifika uppdrag till nämnderna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för stärkt biologisk mångfald med fokus på land under 2024 som genomförs inom befintlig budgetram. Handlingsplanen ska gälla för kommunens alla verksamheter och bolag.

9 Budget

9.1 Resultaträkning

Resultatbudget mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	272,9	220,0	228,0	235,0	242,0
Verksamhetens kostnader	-1 164,4	-1 220,5	-1 263,1	-1 265,9	-1 301,2
Avskrivningar	-88,2	-66,2	-83,2	-83,2	-83,2
Verksamhetens nettokostnader	-979,7	-1 066,7	-1 118,3	-1 114,1	-1 142,4
Skatteintäkter	781,3	788,6	813,8	841,0	872,8
Generella statsbidrag och utjämning	264,9	275,5	284,0	287,9	291,6
Extra bidrag	0,0	8,4	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens resultat	66,5	5,8	-20,5	14,8	22,0
Finansiella intäkter	9,2	6,8	6,8	6,8	6,8
Finansiella kostnader	-7,1	-2,2	-6,2	-6,2	-6,2
Resultat efter finansiella poster	68,6	10,4	-19,9	15,4	22,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	68,6	10,4	-19,9	15,4	22,6
Disponering av resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Årets resultat	68,6	10,4	0,1	15,4	22,6
Resultatets andel av skatteintäkter	6,6 %	1,0 %	0,0 %	1,4 %	1,9 %
Krav på effektiviseringar för resultat om 2 procent		11,1	41,9	7,2	0,7
Resultat vid 2 procent		21,5	22,0	22,6	23,3

Utgångsläge för budget 2024 är budget 2023 vilket förutsätter en budget i balans per 31 december 2023.

Löner har räknats upp med 4,0 procent och externa kostnader med 3,7 procent enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Extra avsättningar har gjorts med anledning av konjunkturläget.

Budget för avskrivningar har ökat till 83,2 mnkr med anledning av att kommunen från och med bokslut 2022 redovisar långa hyresavtal som finansiell leasing.

Extra bidrag avser regeringens förstärkning av äldreomsorgen genom statsbidraget "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer". Till och med 2023 har det budgeterats som ett generellt statsbidrag och varit inkluderat i socialnämndens budgetram. Till följd av att bidraget har omklassificerats från generellt till riktat hanteras det som övriga riktade statsbidrag, vilket innebär att det inte kommer att ingå i socialnämndens ram från och med 2024. Socialnämndens kostnader påverkas inte av detta då bidraget i stället intäktsbudgeteras direkt hos socialnämnden.

Budget för finansiella kostnader ökar till 6,2 mnkr från och med 2024 vilket är hänförligt till finansiell leasing.

Pensionskostnaderna har räknats upp enligt prognos per 2023-04-30 från Skandia. År 2024 ökar pensionskostnaderna till 120,6 mnkr vilket är 28,8 mnkr mer än i budget 2023. I budgeten för 2023 togs merparten, 8,0 mnkr, av kommunens överskottsfond hos Skandia i anspråk för att delvis kunna möta de ökade pensionskostnaderna. Kostnaderna för pensioner beräknas minska år 2025 under förutsättning att inflationen går ner, därmed är prognosen för pensionskostnaderna för 2025 och 2026 osäker.

Med en försämrad utveckling av skatteintäkter och höga pensionskostnader 2024 uppnås inte resultatmålet om 2 procent 2024 och heller inte balanskravet. Med bakgrund av det förändringsarbete som har gjorts i nämnderna finns utrymme för att effektivisera och därmed reglera ramarna, för att stärka kommunens resultat 2024 och framåt. Totalt har nämndernas ramar minskats med 16,7 mnkr 2024. För att nå resultatmålet om 2 procent 2024 skulle ytterligare åtgärder motsvarande 41,9 mnkr krävas.

Då budgeterat resultat är negativt tas resultatutjämningsreserven (RUR) om 20,0 mnkr i anspråk under 2024.

För åren 2025-2026 har lönerna räknats upp med 3,3 procent per år. Övriga nettokostnader har räknats upp med PKV som är 3,1 procent för 2025 och 2026. Med denna uppräknings blir resultatet lägre än 2 procent under planperioden och kräver åtgärder motsvarande 7,2 mnkr år 2025 och 0,7 mnkr år 2026.

Balanskravsresultat

Resultatutjämningsreserv (RUR) mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Årets resultat enligt resultaträkningen	68,6	10,4	-19,9	22,6	23,3
Samtliga realisationsvinster	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	67,3	10,4	-19,9	22,6	23,3
Tidigare avsatt till RUR	-10,0	-20,0	-20,0	0,0	0,0
Årets avsättning till RUR	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagande av RUR	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	67,3	10,4	0,1	22,6	23,3
Summa RUR	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0

Balanskravsresultatet finns reglerat i kommunallagen och innebär att en kommun måste upprätta en budget för nästa kalenderår där intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag från detta får dock göras i den utsträckning som medel från RUR tas i anspråk.

I kommunallagen finns även bestämmelser om RUR. Syftet är att ge kommuner möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet är vidare att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja RUR vid konjunktursvängningar.

Förutsättningar för ianspråktagande av RUR finns reglerade i kommunens riktlinjer för god

ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv.

I årsredovisningen 2020 gjordes en avsättning till RUR med 10,0 mnkr. 2022 gjordes ytterligare avsättning med 10,0 mnkr. Totalt uppgår RUR till 20,0 mnkr. I budget 2024 tas hela RUR i anspråk.

9.2 Balansräkning och kassaflöde

Balansbudget mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar					
Summa anläggningstillgångar	993,8	913,0	1 000,5	1 034,6	1 017,4
Summa omsättningstillgångar	310,2	315,2	327,8	310,6	345,4
Summa tillgångar	1 304,0	1 228,2	1 328,3	1 345,2	1 362,8
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Summa eget kapital	515,4	519,7	521,1	543,7	567,0
Summa avsättningar och skulder	788,6	708,5	807,2	801,5	795,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 304,0	1 228,2	1 328,3	1 345,2	1 362,8
Soliditet exkl. pensionsåtaganden	39,5 %	42,3 %	39,2 %	40,4 %	41,6 %
Pensionsåtaganden	375,1	380,9	384,0	364,7	347,5
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	10,8 %	11,3 %	10,3 %	13,3 %	16,1 %

Finansieringsbudget mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Summa medel från verksamheten	57,0	40,9	13,1	55,6	56,3
Investeringsverksamheten					
Förvärv av anläggningstillgångar	-56,5	-60,9	-66,8	-102,8	-51,5
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	0,0	0,0	30,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	0,5	-20,0	-23,7	-47,2	4,8
Likvid vid årets början	127,4	153,5	109,2	85,5	38,3
Likvid vid årets slut	127,9	107,6	85,5	38,3	43,1

Under 2024 uppstår ett upplåningsbehov beroende på kommunens investeringar.

9.3 Prioriteringar för budget 2024

Budgetram mnkr	2024
Verksamhetens nettokostnad, budget 2023	-1 034,7
Avskrivningar	-32,0
Volymökning äldre SON	0,0
Volymökning UBN	0,0
Uppräkning pris- och löneindex och övrigt kommundemensamt	-60,5
Ramhöjning SBN, driftkostnader Västerhavsbyggan	-0,1
Ramjustering KS, valnämnden avseende EU-val	-0,3
Ramjustering KS, ökade lokalkostnader räddningstjänsten	-0,4
Buffert för ökade kostnader för ekonomiskt bistånd	-2,0
Buffert prisökningar	-5,0
Effektivisering SON (2,2 procent av nämndens ram)	9,5
Effektivisering UBN-UBF (0,8 procent av nämndens ram)	3,4
Effektivisering UBN-ALF (1,2 procent nämndens ram)	0,7
Effektivisering SBN (3,3 procent av nämndens ram)	1,5
Effektivisering KS (1,7 procent av nämndens ram)	1,6
Summa nettokostnader	-1 118,3
Skatteintäkter inkl. fastighetsavgift	1 097,8
Finansnetto	0,6
Summa intäkter	1 098,4
Resultat	-19,9
Disponering resultatutjämningsreserv	20,0
Resultat	0,1

Ett budgettillskott om 0,1 mnkr ges till samhällsbyggnadsnämnden avseende driftkostnader för Västerhavsbyggan.

Ett budgettillskott om 0,3 mnkr avseende kostnader för genomförande av EU-val samt 0,4 mnkr avseende utökade lokalkostnader för räddningstjänst delas ut till kommunstyrelsen 2024.

En buffert om 7,0 mnkr avseende ökat ekonomiskt bistånd och övriga prisökningar sätts av centralt.

Ett effektiviseringskrav om totalt 16,7 mnkr har fördelats på nämnderna.

Nämndernas ramar framgår av tabellen nedan.

9.4 Driftbudget

Driftbudget mnkr	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Kommunstyrelsen	-93,0	-93,0	-92,1
Miljönämnden	-2,9	-2,7	-2,9
Samhällsbyggnadsnämnden	-44,8	-45,7	-43,4
Utbildningsnämnden, utbildningsförvaltningen	-402,5	-402,5	-399,1
Utbildningsnämnden, arbetslivsförvaltningen	-58,7	-59,7	-58,0
Socialnämnden	-439,9	-427,6	-422,0
Summa nämndverksamhet	-1 041,8	-1 031,3	-1 017,5
Budgetregleringspost*	22,9	-24,4	-66,3
Pensionskostnader	-91,8	-93,0	-120,6
Personalomkostnader	76,3	77,2	78,0
Reavinst och exploateringsverksamhet	10,0	10,0	0,0
Kapitalintäkt**	9,0	9,0	10,2
Övrigt kommgemensamt	-5,5	3,3	-2,1
Summa kommgemensamt	-24,9	-17,9	-100,8
Summa verksamhet	-1 066,7	-1 049,3	-1 118,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 072,5	1 070,3	1 097,8
Finansiella intäkter	6,8	6,8	6,8
Finansiella kostnader	-2,2	-2,2	-6,2
Summa finansiering	1 077,1	1 074,9	1 098,4
Summa efter finansiering	10,4	25,6	-19,9
Disponering av resultatutjämningsreserv (RUR)			20,0
Total	10,4	25,6	0,1

* Se avsnitt 9.4.1 Specifikation budgetregleringspost

** Motsvarar förvaltningarnas kostnad för intern ränta.

Budget 2023 och prognos 2023 enligt redovisning i uppföljningsrapport 1, 2023. Nämndernas ramar kommer att justeras 2023 till följd av löneavtal 2023 och för kapitaltjänstkostnader avseende investeringar som aktiveras senare under 2023. Även justeringar av nämndernas ramar för uppräknings av bland annat löner 2024, index och internränta kommer att göras senare.

9.4.1 Specifikation budgetregleringspost

Mnkr	2024
Kompensation lönerevision 2023	16,9
Kompensation lönerevision 2024	26,3
Kompensation aktivering vissa anläggningstillgångar	2,4
Kompensation prisindex	13,7
Buffert	7,0
Summa	66,3

Budgetregleringsposten består av kompensation för löneavtal, prisindex och kompensation för aktiveringar av vissa anläggningstillgångar samt buffert. Kompensation avser de indexuppräknings, enligt PKV, som görs årligen. Buffert avser extra avsättning till följd av osäkert konjunkturläge, varav 2,0 mnkr för ekonomiskt bistånd och 5,0 mnkr för kostnadsökningar.

9.5 Borgensavgift och borgensåtagande

Borgensavgift och borgensåtagande

En modell för beräkning av borgensavgifter finns och är beslutad av kommunfullmäktige. En översyn av modellen pågår och besluta kommer under hösten.

I samtliga fall rör det sig om proprieborgen, dvs kommunen går i borgen såsom för egen skuld.

I tabellen nedan listas kommunens tidigare beviljade borgensåtaganden respektive föreslagna borgensramar för år 2024. Bolag som behöver utöka sin borgensram fattar beslut i sin styrelse för att sedan få ett slutgiltigt beslut i kommunfullmäktige.

Ramar kan komma att ändras beroende på bolagens investeringsbehov under 2024.

Borgensåtagande	Tidigare av KF beviljade ramar (kr)	Förslag beviljade ramar 2024 (kr)
Helägda kommunala bolag		
Lysekils Stadshus AB	110 660 000	110 660 000
LEVA i Lysekil AB	65 000 000	65 000 000
LEVA Vatten AB	380 125 000	380 125 000
Lysekils Hamn AB	25 200 000	25 200 000
LysekilsBostäder AB	472 575 000	472 575 000
Havets Hus AB	35 000 000	35 000 000
Helägda kommunala bolag totalt	1 088 560 000	1 088 560 000
Övriga åtagande		
Rambo AB	23 300 000	23 300 000
KHF Lysekils omsorgsbostäder	308 243 750	303 206 405
Skaftö folketshusförening Ek för	1 766 391	1 766 391
Föreningen Folkets Hus i Lysekil upa	1 688 346	1 688 346
Skaftö golfklubb	800 000	800 000
Fyrstads flygplats	100 000	100 000
Övriga åtagande totalt	335 898 487	330 861 142
Åtagande totalt	1 424 458 487	1 419 421 142

Förslag beviljade ramar är beslut till och med maj, Rambo AB har begärt utökad borgensram och beslut tas i juni.

I tabellen nedan framgår borgensavgifter för respektive bolag:

Borgensavgifter 2024	procent
Lysekils Stadshus AB	0,60
LysekilsBostäder AB	0,42
LEVA i Lysekil AB	0,60
LEVA Vatten AB	0,60
KHF Lysekils omsorgsbostäder	0,60
Rambo AB	0,60
Fyrstads Flygplats AB	0,60
Havets Hus AB	0,65
Lysekils Hamn AB	0,42

För de borgensåtagande kommunen har och som inte redovisas i tabellen ovan utgår ingen borgensavgift.

9.6 Investeringsbudget

Tabellen nedan redovisar investeringsbehov och är inte anpassad till det utrymme som årets resultat ger.

Investeringar, mnkr	2024	2025	2026	2027	2028
Reinvesteringar	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6
Bryggor och hamnanläggningar - taxefinansierade	15,5	9,5	2,5	2,5	2,5
Stadskajer	16,5	6,0	6,0	6,0	3,0
Energieffektiviseringsåtgärder	3,0	3,0	3,0	3,0	
Skola Brodalen			5,0	20,0	25,0
Skaftö Skola + samlokalisering förskola					5,0
Gullmarsborg renovering		40,0	40,0	40,0	
Gullmarsskolan olika etapper:					
Etapp 1: (A och B-husen)		50,0	50,0		
Etapp 2: (C och Aula)			5,0	50,0	50,0
Etapp 3 och 4: (E,F,D-husen)					127,0
SÄBO 40-60 platser			5,0	145,0	100,0
Fastigheter och verksamhetslokaler	3,0	93,0	108,0	258,0	185,0
Gata, mark och natur	10,5	4,0	2,0	3,0	2,0
Övriga Investeringar	1,2	0,4	0,2	0,2	0,2
Summa Nyinvesteringar	31,2	103,4	116,2	267,2	190,2
Totalt investeringar efter justering	76,3	142,5	148,3	299,3	222,3

För att uppnå målsättning för självfinansieringsgrad måste projekt prioriteras eller tidplan justeras. Vid beräkning av självfinansieringsgrad har beloppet för år 2025 justerats till 65 mnkr och för år 2026 till 70 mnkr för att nå 100 procent över en tioårsperiod.

Investeringarna redovisas mer detaljerat i bilaga 1.

9.6.1 Lokalförsörjningsplan

Enligt kommunens ekonomistyrningsprinciper ska en lokalförsörjningsplan för fem år fastställas i samband med budgeten.

Projekt i Lokalförsörjningsplanen prioriteras och ingår då i investeringsbudgeten.

Övriga projekt redovisas som behov och information, lokalförsörjningsplanen ska uppdateras och fastställas vid det årliga budgetbeslutet.

Lokalförsörjningsplanen redovisas i bilaga 2-3.

9.6.2 Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamheten ska balansera sina utgifter och inkomster över en tioårsperiod. Vissa projekt befinner sig i planeringsstadiet, kalkyler kan därför komma att ändras. När planering är klar, avrapporteras projekten innan nästa fas. Nedan följer en beskrivning över aktiva projekt.

Kassaflöden (tkr)	Total kalkyl	Tidigare nedlagt	Prognos 2023	BU24	Plan25	Plan26	Plan27	Plan28
Inkomster								
Tronebacken	80 000	0	0	0	35 000	35 000	10 000	0
Spjösвик	32 800	7 409	22 091	3 300	0	0	0	0
Grönskult	5 400	0	5 400	0	0	0	0	0
Torvemyr 2	40 000	0	0	0	20 000	15 000	5 000	0
Tuntorp	4 375	1 276	1 450	413	412	412	412	0
Summa inkomster	162 575	8 685	28 941	3 713	55 412	50 412	15 412	0
Utgifter								
Tronebacken	-54 469	-12 245	-2 500	-28 000	-11 724	0	0	0
Spjösвик	-18 374	-13 298	-5 076	0	0	0	0	0
Grönskult	-7 414	-3 465	-3 949	0	0	0	0	0
Torvemyr 2	-29 947	-347	-500	-10 100	-19 000	0	0	0
Tuntorp	-4 375	-138	-4 237	0	0	0	0	0
Summa utgifter	-114 579	-29 493	-16 262	-38 100	-30 724	0	0	0
Netto	47 996	-20 808	12 679	-34 387	24 688	50 412	15 412	0

Kalkylen för Spjösвик kommer uppdateras när markanvisningsavtalet för etapp 2 är klart.

Tronebacken och Torvemyr 2 har pågående förstudier, del 1 av 2, kalkylerna kommer att förändras när beslut om genomförande tas.

Möjligheter för bostadsbyggande

Kommunens tomt- och småhuskö erbjuder kommunala tomter för bostadsändamål till registrerade intressenter. Tomtkön är uppdelad på fyra områden; Lysekil, Lyse, Skaftö samt Brastad/Bro. Könen uppgår i nuläget till cirka 260 intressenter. Samtidigt är det möjligt att stå i flera köer samtidigt vilket gör att kommunen har totalt omkring 350 anmälda fördelade på de fyra områdena. Sökande som erhåller tomt genom kommunens tomtkö måste bebygga tomten för permanent bostadsändamål inom två år från tillträdesdagen. Sökanden förbinder sig även att bosätta sig och bli folkbokförd på fastigheten och får inte överlåta tomten utan säljarens medgivande förrän efter fem år.

Analys

Tillgången till mark för bostadsbyggande och företagsetableringar är en viktig förutsättning för kommunens utveckling och för att skapa förutsättningar för att vända befolkningsutvecklingen. Idag är efterfrågan större än tillgänglig mark. Förutsättningarna för unga och barnfamiljer att bosätta sig i kommunen behöver öka och det behövs fler boendialternativ för äldre, liksom mer mark för företagsetableringar. Förvaltningen kommer därför att fokusera mer på exploateringsverksamheten. En styrgrupp har bildats för att säkra framdriften och ett arbete startas för att skapa tydligare rutiner för projektarbetet.

Det behövs också tydligare planer för hur samhället ska utvecklas över en tioårsperiod. Utbyggnadsbehoven behöver klarläggas, tydliga mål beslutas utifrån en dialog med aktörer på marknaden och tillgången till råmark och färdigplanerad, byggklar mark behöver säkerställas genom en markförvaltningsplan. Samhällsbyggnadsnämnden har utifrån sitt grunduppdrag en nyckelroll i detta arbete och kommer att prioritera arbetet i budget för 2023.

Tronebacken

Planering för cirka 70-100 bostäder i en blandning av en- och flerfamiljsbostäder samt möjlighet för förskola. Detaljplanen har efter överklagandeprocess vunnit laga kraft. Inför ett genomförande ska inlösen av fastighet ske, vilket kan påverka tidsramen. Ett inriktningsbeslut, som en del i förstudien för att klargöra projektmål, tidplan och ekonomi, sker under 2023. Sannolika projektutgifter 2023 avser planering, utredningar, projektering samt upphandling.

Spjösvik

Planering för omkring 35 bostäder. Inför försäljning har en målbild för området utarbetats och beslutats av samhällsbyggnadsnämnden under hösten 2021. Projektbeskrivning och projektplan kommer att utgöra ramverket för projektet fram till slutrapportering år 2025. Områdets olika etappindelningar kommer att innebära såväl styckvis tomtförsäljning som markanvisning.

Sex tomter har gått ut till försäljning och köpekontrakt för fyra av dessa är hittills tecknade per maj i år. Markanvisningstävling är utannonserad och anbud har inkommit.

Grönskult

Planlagt område för verksamhetsmark på cirka 3 hektar. Våren 2020 tilldelades området Grönskult markförvaltning, bestående av tretton lokala företagare, att exploatera verksamhetsområdet. Beslutet innebar även att kommunen tar på sig kostnaden för byggnation av infartsvägen till området. Kompletterande utredningar samt projektering är genomförda vilket innebär att Grönskults markförvaltning är redo att påbörja markarbeten med väg efter sommaren 2022. Marköverlåtelseavtal är klart. Därefter kan tillstånd sökas och byggnation startas upp. Exploateringsprojektet kommer att landa på ett negativt netto på -1,5 mnkr.

Torvemyr 2

Planering av omkring 50 bostäder i en blandning av en- och flerfamiljsbostäder. Detaljplanen vann laga kraft 2021. Ett inriktningsbeslut, som en del i förstudien för att klargöra projektmål, tidplan och ekonomi, sker under 2023. Sannolika projektutgifter 2023 är planering, utredningar, projektering samt upphandling.

Tuntorp

Gammal detaljplan för industrimark, från 1989, som har fått nya intressenter. Totalt bedöms omkring 35 000 kvadratmeter kunna utnyttjas till industrimark. Projektet kommer inte påverka översiktsplanens (ÖP06) vägreservat i området. Projektet innebär anläggning av en kort kommunal väg och breddning av Trafikverkets infartsväg. Kostnader om 2 mnkr för infrastruktur avseende el har tillkommit till projektet. Samtidigt kalkyleras högre intäkter än tidigare. Vägen kommer att byggas hösten 2022 och det finns i nuläget tre intressenter till mark i verksamhetsområdet.

10 God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Kommunen och dess bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter. God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster.

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Detta betyder att kommunen behöver ha driftskapacitet, det vill säga tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för att leverera välfärdstjänster. Kommunen behöver också ha utvecklingskapacitet, det vill säga tillräcklig kapacitet att utveckla de olika verksamheterna och kommunen som helhet.

För att utvärdera om kommunen har god ekonomisk hushållning ska kommunen bedöma finansiella mål, utvecklingsmål och kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorer som beskriver kommunens grunduppdrag ska ha en positiv utveckling eller viss utveckling där verksamheten når en acceptabel nivå.

Finansiellt perspektiv

Enligt riktlinjerna ska de finansiella målen mätas över en tioårsperiod. Dessa påverkas bland annat av vilket inriktningsbeslut som fattas kring resultat och investeringsvolym. För 2024 fattade kommunfullmäktige ett inriktningsbeslut om ett resultat på 0,1 mnkr för 2024 och sedan finansiella nyckeltal enligt riktlinjerna.

Finansiella perspektivet ska enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv formuleras med nyckeltalen som mål i budgeten. Nedan redovisas nyckeltal enligt målsättningen i riktlinjerna. Målvärde ska fastställas i kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet och kan avvika i förhållande till riktlinjernas målsättning.

Sammanställning nedan utgår från historiska värden, prognos 2023 och inriktningsförslag 2024 resultat 0,1 mnkr och sedan enligt riktlinjer för år 2025-2026, 2 procent. För att nå 2 procent krävs åtgärder både 2025 och 2026.

- Soliditeten i kommunkoncernen ska förbättras.
- Resultatmålet ska vara 2 procent.
- Investeringar ska finansieras med egna medel, 100 procent självfinansieringsgrad.
- Exploateringsverksamheten ska bedrivas så att inkomster och utgifter över en rullande tioårsperiod är i balans.

Finansiella nyckeltal för kommunen

Finansiella nyckeltal %	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	-11,3	-7,1	-3,6	3,7	4,7	10,8	11,3	10,3	13,3	16,1
Resultatets andel av skatteintäkterna	0,9	2,2	1,5	4,9	2,6	6,6	1,0	0,0	2,0	2,0
Självfinansieringsgrad investeringar	89	79	87	156	145	179	82	20	85	79

Sammanställningen ovan bygger på investeringsvolym och resultat enligt prognos för 2023. År 2024-2025 bygger på målen enligt kommunens riktlinjer, mätt över en tioårsperiod, vilket inneburit en investeringsbeloppen för år 2025 är 65 mnkr och för år 2026 70 mnkr, för att nå målet om 100-procentig självfinansieringsgrad. För år 2024 ligger en investeringsvolym om 60,8 mnkr.

Finansiella nyckeltalet för kommunkoncernen

Det finansiella nyckeltalet är att soliditeten för kommunkoncernen ska öka.

Finansiellt nyckeltalet för exploateringsverksamheten

Exploateringsverksamheten presenteras i ett eget avsnitt 9.6.2 med redovisning per projekt.

Verksamhetsperspektiv

För att beskriva God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv har kommunen valt att fokusera på utvecklingsmål och kommunens kvalitetsfaktorer.

Utvecklingsmålen är:

1. Barn och unga har framtidstro
2. Livskvalitet och tillgång till upplevelser året runt
3. Hållbar maritim utveckling skapar tillväxt
4. Företagsklimatet är gott

Kvalitetsfaktorer som beskriver kommunens grunduppdrag ska ha en positiv utveckling eller viss utveckling där verksamheten når en acceptabel nivå.

En bedömning av god ekonomisk hushållning ska ske i samband med uppföljningsrapport 3 och årsbokslutet.

11 Förväntad utveckling på lång sikt

Allmänt

Det är fortsatt en osäkerhet kring utvecklingen av ekonomin. Hög inflation präglar både världsekonomin och Sverige under 2023 och 2024. I cirkulär från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) redovisas ett läge som är besvärligt, och inflationen kommer att vara ett problem långt in i 2024. Den svenska kronan är svag och det bidrar också till den höga inflationen.

Riksbanken har sedan april 2022 höjt styrräntan ovanligt snabbt från ett nolläge till i april 2023 en dubbelhöjning 0,50 till en styrränta på 3,50 procent. Förmodligen blir det ytterligare en höjning i juni med 0,25 till 3,75 procent innan man kan förvänta sig en framtida räntesänkning. Bankerna följer efter och de högt belånade svenska hushållen får en tuffare ekonomisk situation och efterfrågan minskar.

Även kommunernas konsumtion minskar till följd av det dystra ekonomiska läget och kräver anpassning de närmaste åren.

Byggsektorn märker av inflationen och flera byggprojekt läggs på is, eftersom marknaden är så osäker, med höga byggkostnader och höga räntor. Men inom vissa regioner ses en tillväxt och kommunen fortsätter sina byggprojekt, då industrin trots allt går bra.

Frågan är hur stora satsningar Lysekils kommunen vågar göra och vilka risker det finns i byggprojekten? I plan ligger flera stora byggprojekt som Tuntorp och Torvemyr 2.

Eftersatt underhåll har gjort att flera verksamhetsfastigheter är i behov av omfattande ombyggnationer eller nybyggnation.

Även inom den taxefinansierade småbåtshamnsverksamheten finns också stora behov av upprustning.

Demografin

I ett längre perspektiv kommer kommunens invånare att bli allt äldre och befolkningsstrukturen visar att inom en femårsperiod kommer antalet 80+ att vara ca 300 fler än idag och den demografiska försörjningskvoten är 1,08. Det betyder att de i arbetsför ålder som ska arbeta och betala skatt är färre jämfört med yngre och äldre invånare som förväntas omfattas av välfärdstjänster.

Lysekils kommunen har i jämförelse med riket en åldrande befolkning. För att få en jämnare befolkningsstruktur krävs inflyttning. Födelsenettet har varit negativt en lång tid och antalet födda under 2022 var det lägsta antalet på femtio år.

Kommunen har också tappat ca 400 invånare under perioden 2018-2022, vilket också påverkar skatteintäkterna.

För att få en inflyttning krävs att det finns attraktivt boende och bra service för att locka personer att flytta till kommunen.

Kompetensförsörjning

Med nuvarande befolkningsutveckling i kommunen kommer behovet av personal att öka.

I framtiden kommer kommunen att konkurrera med andra arbetsgivare om arbetskraften, då det totalt är färre personer i arbetsför ålder. Redan idag är det ibland svårt att rekrytera till vissa tjänster. Kommunen måste arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare, som både

lockar personer till kommunen och har förmågan att behålla personalen.

Inom de närmaste tjugo åren kommer drygt 700 personer att gå i pension, vilket är en utmaning. Då man idag kan arbeta till 69 års ålder är det lite mer osäkert när personen går i pension. Prognosen ovan är utifrån att personen går i pension vid pensionsåldern. Det innebär att kommunen kommer att behöva ersätta ca 50 procent av alla anställda inom en tjugoårsperiod.

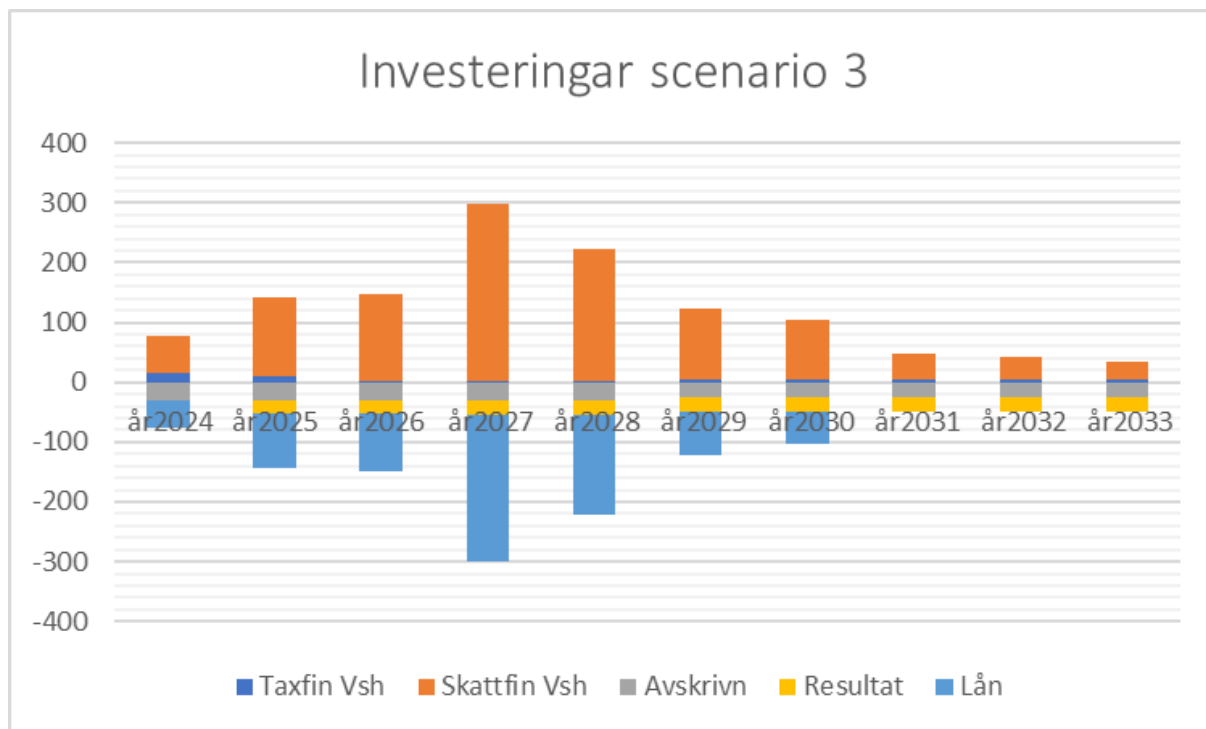
Kompetensförsörjning är en utmaning för alla kommuner och en lösning skulle vara att redan befintlig personal förlänger arbetslivet och går i pension senare eller ökar sin sysselsättningsgrad.

Verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering ger också möjligheter att arbeta på ett annat sätt och arbeta effektivare samt i viss mån ersätta personal med andra lösningar.

På en nationell nivå visar SKR att för att klara de ökade demografiska behoven i kommunsektorn med oförändrad personaltäthet behöver 91 000 fler rekryteras till 2031.

Investeringar

Lysekils kommun har haft goda resultat de senaste åren, men för 2023 balanserar engångsintäkter om 18 mnkr för att nå ett resultat på 10,4 mnkr. Budget 2024 har ett resultat om 0,1 mnkr med stöd av resultatutjämningsreserv på 20 mnkr och åtgärder i verksamheterna för att nå 0,1 mnkr. OM kommunen ska ha möjlighet att genomföra de stora investeringarna som ligger i tioårsplanen bilaga 1, kräver det stora effektiviseringar och bättre resultatmål än två procent för att klara ränta och avskrivningar för dessa investeringar. Nedan är en bild av scenario 3. I slutet av perioden 2031 är investeringsnivån i balans utan upplåning. Det är ett scenario som behöver justeras.

Att genomföra projekten kommer att kräva en årlig effektivisering på 4-5 mnkr, förutom ett resultat på 2 procent av skatter och bidrag. Från ett nollresultat 2024 till ett tvåprocentigt mål samt ytterligare 4-5 mnkr 2025 kommer det att krävas omfattande åtgärder.